

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [bg](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

bulgāru

Swipe to change

Izmaksas

Šajā lapā tiek sniegta informācija par tiesāšanās izmaksām Bulgārijā.

Regulējošie noteikumi par juridisko profesiju honorāriem

Advokāti

Bulgārijas Likums par Advokatūru (jaunākie grozījumi publicēti Bulgārijas Valdības Vēstnesī Nr. 69/05.08.2008.):

36. pantā ir noteikts:

Advokātiem ir tiesības uz atalgojumu par savu darbu.

Par atalgojuma lielumu jāvienojas līgumā starp advokātu un viņa klientu. Līgumā paredzētajam atalgojuma lielumam jābūt taisnīgam un pamatotam, un tas nedrīkst būt zemāks par to, kas paredzēts veiktā darba veidam (Augstākās advokātu padomes lēmums).

Gadījumā, ja nav līguma, atalgojumu pēc advokāta vai klienta lūguma nosaka Advokātu padome (Augstākās advokātu padomes lēmums).

Atalgojums jānosaka absolūtā izteiksmē un/vai kā procentuāls lielums no summas, ko atkarībā no tiesvedības iznākuma tiesa varētu piespriest. Tas neattiecas uz atalgojumu tādās krimināllietās un civillietās, kurās runa ir par nemateriālām interesēm.

38. pantā ir noteikts:

Advokāti var sniegt juridisku palīdzību un sadarboties ar:

indivīdiem, kas saņem uzturlīdzekļus;

personām, kam ir finansiālas grūtības;

vecākiem, draugiem vai citiem advokātiem.

Šādos gadījumos, ja pretējai pusei attiecīgajā lietā piespriež segt tiesāšanās izmaksas, advokātam ir tiesības uz atalgojumu. Tiesai jānosaka šāda atalgojuma lielums, kas nedrīkst būt mazāks par paredzēto (36. panta 3. punktā minētajā lēmumā), un tā piespriež otrai pusei to samaksāt.

Atalgojums (honorārs) tiek regulēts saskaņā ar Augstākās advokātu padomes 2001. gada Lēmumu Nr. 1. Minimālie honorāri ir šādi:

honorāri par konsultēšanu, informēšanu un dokumentu un līgumu sagatavošanu:

fiksēti honorāri – no apmēram EUR 10 līdz EUR 300;

atkarībā no lietā iesaistītajām materiālajām interesēm – fiksēts honorārs (no apmēram EUR 75 līdz EUR 350) + procentuāls lielums no konkrētajām materiālajām interesēm (no 0,1 līdz 1 %);

honorāri par civiltiesisku vai administratīvu tiesvedību vienā instancē:

fiksēti honorāri (no apmēram EUR 50 līdz EUR 250);

atkarībā no lietā iesaistītajām materiālajām interesēm – fiksēts honorārs (no apmēram EUR 50 līdz EUR 325) + procentuāls lielums no konkrētajām materiālajām interesēm (no 2 līdz 6 %);

par procedūrām saistībā ar **tiesas nolēmumu izpildi**:

½ no honorāriem, kas minēti 2. punktā;

honorāri par krimināltiesisku un administratīvu sankciju procedūrām vienā instancē (tikai fiksēti honorāri):

par pirmstiesas stadiju – apmēram EUR 150;

par tiesvedības stadiju – no apmēram EUR 150 līdz EUR 900 atkarībā no iespējamā nozieguma smaguma;

administratīvu sankciju lietās – EUR 75;

honorāri par **tiesvedību saskaņā ar speciālajiem likumiem** (bērnu aizsardzība, ģimenes kodekss, sadzīves vardarbība, izdošana, Eiropas apcietināšanas orderis u. c.):

tikai fiksēti honorāri – no apmēram EUR 75 līdz EUR 125.

Tiesu izpildītāji

Kopš 2006. gada tiesu izpildītāji Bulgārijā ir **privāti tiesu izpildītāji** un **valsts amatpersonas**. Uz abām šīm kategorijām attiecas **likumā noteikti tarifi**.

Valsts amatpersonu honorāri ir regulēti (II iedaļa tarifā, kas attiecas uz valsts nodevām, ko tiesas iekasē saskaņā ar 2008. gada **Civilprocesa kodeksu**).

Privāto tiesu izpildītāju honorāri ir regulēti (78. pants Likumā par privātiem tiesu izpildītājiem un izpildes honorāru un izdevumu tarifi, kas paredzēts Likumā par privātiem tiesu izpildītājiem).

Honorāri, kas noteikti abos minētajos tarifos, ir vienādi.

Privāts tiesu izpildītājs iekasē papildu honorāru 50 % apmērā no standarta honorāra par dokumentu izsniegšanu brīvdienās un svētku dienās, par tiesas pavēstu sūtīšanu pa pastu un par sūdzību, paziņojumu un citu dokumentu norakstu izgatavošanu.

Fiksētās tiesāšanās izmaksas

Fiksētās tiesāšanās izmaksas civillietās

Fiksētās tiesāšanās izmaksas civillietu dalībniekiem

Par civiltiesiskām procedūrām ir paredzētas turpmāk minētās nodevas (I iedaļa tarifā, kas attiecas uz valsts nodevām, ko tiesas iekasē saskaņā ar 2008. gada **Civilprocesa kodeksu**). Nodevas ir šādas:

par civiltiesisku prasību – 4 % no prasītās summas, bet ne mazāk kā EUR 25;

par prasību saistībā ar morālo kaitējumu – līdz EUR 40, bet ne mazāk kā EUR 15;

par laulības šķiršanas lietām (tostarp tām, ko izšķir ar mierlīgumu) – 2 % no katras puses daļas trīs gadu kopsummas (saskaņā ar vienošanos par laulāto īpašuma sadalīšanu un uzturlīdzekļiem);

par izpildrakstu – 2 % no konkrētajām materiālajām interesēm, bet ne mazāk kā EUR 12,5;

par adopcijas lietām – EUR 12,5;

par tā īpašuma apķīlāšanu, uz kuru vērsta prasība, – EUR 20;

par pierādījumu nodrošināšanu – EUR 10;

par maksātspējas lietām – EUR 25 individuālu komersantu gadījumā un EUR 125 komercsabiedrību gadījumā.

Civilās tiesvedības stadija, kurā jāmaksā fiksētās tiesāšanās izmaksas

Nodevas jāmaksā pirms tiesvedības sākuma vai pirms prasīto darbību veikšanas (Civilprocesa kodeksa 76. pants).

Fiksētās tiesāšanās izmaksas kriminālprocesā

Fiksētās tiesāšanās izmaksas kriminālprocesa dalībniekiem

Tiesāšanās izmaksu un atalgojuma segšana kriminālprocesā tiek regulēta **Kriminālprocesa kodeksā**:

187. pants: Tiesāšanās izmaksu segšana

Tiesāšanās izmaksas par kriminālprocesu jāsedz no summas, kas noteikta attiecīgās iestādes budžetā, izņemot likumā noteiktos gadījumos.

Krimināllietās, kas ierosinātas pēc cietušā sūdzības un nodotas izskatīšanai tiesā, sūdzību iesniegušajai privātpersonai tiesāšanās izmaksu summa jāiemaksā uz priekšu. Ja tā netiek iemaksāta, tad sūdzību iesniegušajai privātpersonai jānodod septiņas dienas, kuru laikā tās iemaksāt.

Lietās, kas ierosinātas pēc cietušā sūdzības un nodotas izskatīšanai tiesā, izmaksas par apsūdzētā izvirzītajiem iebildumiem saistībā ar pierādījumiem jāsedz no tiesas budžeta.

Ir paredzētas šādas fiksētās izmaksas kriminālprocesā (Tarifs Nr. 1 Likumā par valsts nodevām, ko iekasē tiesas, prokuratūras iestādes, izmeklēšanas dienesti un Tieslietu ministrija, pēdējo reizi grozīts 2005. gadā):

par sūdzībām, pēc kurām ierosina privāttiesiska rakstura kriminālprocesu, – EUR 6;

par privāttiesiskām sūdzībām saistībā ar privāttiesiska rakstura kriminālprocesu – EUR 2,5;

par rehabilitācijas lūgumiem gadījumā, ja lietas izskatīšana turpinās, – EUR 3.

Kriminālprocesa stadija, kurā jāmaksā fiksētās izmaksas

Sūdzību iesniegušajai privātpersonai iepriekš minētās tiesāšanās izmaksas jāiemaksā uz priekšu (saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksu). Ja tās netiek iemaksātas, tad sūdzību iesniegušajai privātpersonai jānodod septiņas dienas, kuru laikā tās iemaksāt.

Fiksētās tiesāšanās izmaksas konstitucionālajā tiesvedībā

Fiksētās tiesāšanās izmaksas konstitucionālas tiesvedības dalībniekiem

Bulgārijas tiesību sistēmā konstitucionāla tiesvedība nepastāv.

Iepriekšēja informācija, ko sniedz juridiskie pārstāvji

Pušu tiesības un pienākumi

Likuma par Advokatūru 40. panta 3. punktā ir noteikts, ka "advokātiem ir pienākums saviem klientiem sniegt precīzu informāciju par viņu tiesībām un pienākumiem". Nav nepārprotama pienākuma sniegt klientiem informāciju par izmaksām, kas paredzamas tiesvedības gaitā. Tomēr šāds pienākums izriet no Advokātu ētikas kodeksa.

Pamats izmaksu noteikšanai

Kur atrast informāciju par pamatu izmaksu noteikšanai Bulgārijā?

Fiziska vai juridiska persona, kas vēlas celt prasību tiesā, nespēs atrast nekādu publiski pieejamu informāciju par to, cik daudz tas tai maksās, jo nav ne oficiālas, ne neoficiālas tīmekļa vietnes, nedz arī citu publisku struktūru, kas sniegtu šādu apkopotu informāciju. Tādēļ attiecībā uz informāciju par tiesāšanās izmaksām klienti galvenokārt paļaujas uz saviem advokātiem.

Tomēr turpmāk minētajās publiskajās tīmekļa vietnēs pilsoņi var atrast tiesisko regulējumu attiecībā uz nodevām un tiesvedības izmaksām un veikt savus aprēķinus. Tās ir šādas: **valsts tiesību akti**, **Augstākās advokātu padomes** tīmekļa vietne, **Augstākās tiesnešu padomes** tīmekļa vietne un

Valsts Juridiskās palīdzības birojs – visas šīs tīmekļa vietnes pašlaik ir pieejamas tikai bulgāru valodā.

Kādās valodās var saņemt informāciju par pamatu izmaksu noteikšanai Bulgārijā?

Visas iepriekš minētās tīmekļa vietnes pašlaik ir pieejamas tikai bulgāru valodā.

Kur atrast informāciju par starpniecību/samierināšanu?

Šāda informācija ir pieejama Bulgārijas **Tieslietu ministrijas** tīmekļa vietnē.

Kur atrast papildu informāciju par izmaksām?

Kur atrast informāciju par dažādu procedūru vidējo ilgumu?

Augstākās tiesnešu padomes tīmekļa vietnē var atrast gada un divu gadu pārskatus par tiesu darbību visos līmeņos. Tur ir pieejama informācija par izskatīto lietu skaitu pēdējo 3 mēnešu, 6 mēnešu, 1 gada, 2 gadu un ilgākā laikā. Augstākās tiesnešu padomes Statistikas nodaļa sniedz analīzi un informāciju par tiesvedības vidējo ilgumu civilīetās, krimināllietās un administratīvās lietās.

Kur atrast informāciju par noteikta veida tiesāšanās vidējām kopējām izmaksām?

Šāda oficiāla un publiska informācija nav pieejama.

Pievienotās vērtības nodoklis

Kā šo informāciju sniedz? Kādas ir piemērojamās likmes?

PVN ir iekļauts tiesāšanās izmaksās (atbilstoši iepriekš minētajiem tarifiem un noteikumiem).

Juridiskā palīdzība

Civilās tiesvedības jomā piemērojamais ienākumu sliekšnis

Saskaņā ar Likumu par juridisko palīdzību gan uz civilīetām, gan krimināllietām attiecas vienādi nosacījumi (skat. turpmāk).

22. pants:

Juridisko palīdzību (saskaņā ar 21. panta 1. un 2. punktu) piešķir personām, kas atbilst nosacījumiem ikmēneša sociālās palīdzības pabalstu saņemšanai (saskaņā ar procedūru, kas paredzēta Noteikumos par to, kā piemērojams Likums par sociālo palīdzību), un personām, kas ievietotas specializētās iestādēs, kurās sniedz sociālos pakalpojumus.

Juridiskā palīdzība (saskaņā ar 21. panta 1. un 2. punktu) ir jāpiešķir audžuģimenei, ģimenei vai draugiem un radniekiem, kuriem nodots bērns (saskaņā ar **Likumā par bērnu aizsardzību** noteiktajām procedūrām).

Lēmums par bērna nodošanu ir atkarībā no gadījuma jāapstiprina vai nu Sociālās palīdzības direkcijas direktoram, vai ar tiesas spriedumu. Ikvienai personai, kas nav pieprasījusi ikmēneša sociālo pabalstu, uz kuru tai ir tiesības (saskaņā ar procedūru, kas paredzēta Noteikumos par to, kā piemērojams Likums par sociālo palīdzību), ir Valsts Juridiskās palīdzības birojam (VJPB) jāiesniedz Sociālās palīdzības direkcijas direktora izdots sertifikāts, kurā apstiprināts, ka attiecīgā persona atbilst nosacījumiem ikmēneša sociālās palīdzības pabalstu saņemšanai.

Civilīetās un administratīvās lietās pastāv papildu prasības.

23. pants:

Civilīetās un administratīvās lietās juridisko palīdzību, pamatojoties uz pierādījumiem, kurus iesniegušas attiecīgās kompetentās iestādes, piešķir gadījumos, kad tiesa konstatē, ka attiecīgā puse nespēj samaksāt par advokāta palīdzību. Lai to konstatētu, tiesa ņem vērā:

konkrētās personas vai ģimenes ienākumus;

mantisko stāvokli, kas apstiprināts ar deklarāciju;
ģimenes stāvokli;
veselības stāvokli;
nodarbinātības statusu;
vecumu;
citus noskaidrotos apstākļus.

Apsūdzētajiem piemērojamais ienākumu sliekšnis krimināltiesību jomā

Papildus kritērijiem, kas noteikti krimināllietām (iepriekš aprakstītais 22. pants Likumā par juridisko palīdzību), piemēro arī šādus kritērijus:

23. pants:

Juridiskās palīdzības sistēma (kas minēta 21. panta 3. punktā) aptver gadījumus, kuros obligāti nepieciešama aizstāvība vai pārstāvība, ko nodrošina advokāts.

Tādējādi juridiskās palīdzības sistēmai ir jāaptver gadījumi, kuros aizdomās turētais, apsūdzētais pirmstiesas kriminālprocesā vai apsūdzētais, atbildētājs vai puse krimināllietā, civilīetā vai administratīvā lietā nespēj samaksāt par advokāta palīdzību, vēlas šādu palīdzību saņemt un tas ir nepieciešams tiesiskuma apsvērumu dēļ.

Krimināllietās šāds novērtējums jāveic attiecīgajai iestādei, ņemot vērā mantisko stāvokli personai/apsūdzētajam, kas nespēj samaksāt par advokāta pakalpojumiem.

Cietušajiem piemērojamais ienākumu sliekšnis krimināltiesību jomā

Piemērojamais sliekšnis ir tāds pats kā citiem kriminālprocesa dalībniekiem (skat. iepriekš).

Citi nosacījumi juridiskās palīdzības piešķiršanai cietušajiem

Likumā nav paredzēti īpaši nosacījumi, kas būtu piemērojami noziegumos cietušajiem. Piemēro vispārējos noteikumus par juridisko palīdzību krimināllietās (Likuma par juridisko palīdzību 22. un 23. pants).

Citi nosacījumi juridiskās palīdzības piešķiršanai apsūdzētajiem

Likumā nav paredzēti īpaši nosacījumi, kas būtu piemērojami apsūdzētajiem. Piemēro vispārējos noteikumus par juridisko palīdzību krimināllietās (Likuma par juridisko palīdzību 22. un 23. pants).

Bezmaksas tiesvedība

83. pants: Atbrīvojums no nodevām un izdevumu segšanas

Nodevas neiemaksā un izdevumus par lietu izskatīšanu nesedz:

prasītāji – darba ņēmēji, darbinieki un kolektīvu prasību dalībnieki lietās, kas ierosinātas saistībā ar darba tiesiskajām attiecībām;

par prasītājiem uzturlīdzekļu prasībās;

par prasībām, ko iesniedzis prokurors;

prasītāji – par prasībām atlīdzināt kaitējumu, kas radīts ar noziedzīgu nodarījumu, ja par to ir pasludināts un stājies spēkā tiesas spriedums;

ieceltie īpašie pārstāvji tādai tiesvedības pusei, kuras adrese nav zināma.

Fiziskām personām nodevas nav jāiemaksā un tiesāšanās izdevumi nav jāsedz gadījumos, kad tiesa atzīst, ka tām nav **pietiekamu līdzekļu**, lai tos samaksātu. Izskatot pieteikumu par atbrīvojumu, tiesa ņem vērā:

konkrētās personas un šīs personas ģimenes ienākumus;

mantisko stāvokli, kas apstiprināts ar deklarāciju;

ģimenes statusu;

veselības stāvokli;

nodarbinātības statusu;

vecumu;

citus attiecīgos apstākļus.

Šī panta 1. un 2. punktā minētajos gadījumos tiesvedības izdevumi jāsedz no summas, kas paredzēta tiesas budžetā.

84. pants: Atbrīvojums īpašos gadījumos

No valsts nodevas samaksas, bet ne no tiesāšanas izdevumu segšanas ir atbrīvoti šādi subjekti:

valsts un valsts iestādes, izņemot lietas par privāttiesiskiem valsts īpašumiem un prasības par privāttiesiskiem valsts līdzekļiem un tiesībām (grozījumi publicēti Bulgārijas Valdības Vēstnesī Nr. 50/08, spēkā no 01.03.2008.; grozīts ar Konstitucionālās tiesas 2008. gada spriedumu lietā Nr. 3 – publicēts Bulgārijas Valdības Vēstnesī Nr. 63/08);

Bulgārijas Sarkanais Krusts;

pašvaldības, izņemot prasības par privāttiesiskiem pašvaldības līdzekļiem un īpašumtiesībām – privāttiesisku pašvaldības īpašumu.

Kad zaudētājai pusei jāsedz uzvarētājas puses izdevumi?

Civilīetas

78. pants: Tiesāšanās izdevumu piespriešana

Prasītāja samaksātās nodevas un honorāri (tostarp tiesāšanās izdevumi un atalgojums vienam advokātam, ja pusei tāds ir) atbildētājam jāmaksā proporcionāli summai, par kādu apmierināta prasība.

Ja atbildētājs nav devis nekādu pamatu attiecīgajai prāvai, tad **izdevumi jāpiespriež prasītājam**.

Arī **atbildētājam** ir tiesības prasīt samaksātos **tiesāšanās izdevumus proporcionāli prasības noraidītājai daļai**.

Atbildētājam ir tiesības uz savu **tiesāšanās izdevumu segšanu arī tad, ja prāva tiek izbeigta**.

Ja, ievērojot lietas juridisko aspektu un faktisko apstākļu reālo sarežģītību, prasība attiecībā uz to, ko viena no pusēm samaksājusi kā atalgojumu advokātam, ir **pārmērīgi augsta**, tad tiesa pēc pretējās puses pieprasījuma var piespriest mazāku summu, taču tā nevar būt mazāka par minimālo summu (kas noteikta Likuma par Advokatūru 36. pantā).

Ja lietu izšķir par labu personai, kas atbrīvota no valsts nodevu maksāšanas vai tiesvedības izdevumu segšanas, **personai, pret kuru celta prasība**, jāsedz visas maksājāmās nodevas un izdevumi. Attiecīgās summas jāpiespriež tiesai.

Ja tiek apmierināta prasība, ko cēlusi **persona, kura izmantojusi juridisko palīdzību**, tad samaksāto advokāta atalgojumu piespriež segt Valsts Juridiskās palīdzības birojam proporcionāli daļai, kādā apmierināta prasība. Pārsūdzot spriedumus, personai, kas izmantojusi juridisko palīdzību, tiesāšanās izdevumi jāsedz proporcionāli prasības neapmierinātajai daļai.

Atalgojumu advokātam juridisku personu un individuālo komersantu labā piespriež arī tad, ja tos aizstāvējis to darbinieks – juriskonsults.

Ja lietu izbeidz ar izlīgumu, tad prasītājam izmaksājama **puse no iemaksātās valsts** nodevas. Tomēr joprojām jāsedz ar tiesvedību un izlīgumu saistītās izmaksas, ja vien nav citas vienošanās.

Personai, kas iestājusies lietā,* tiesāšanās izmaksas nepiespiež, bet tai ir jāsedz to procedūru izmaksas, kuras tā veikusi.

Ja prāvā piedalās **prokurors**, attiecīgās **izmaksas** jāpiespiež valstij vai arī valstij tās jāsamaksā.

*Persona, kas iestājusies lietā, ir atsevišķs civillietas dalībnieks ar konkrētām tiesībām un pienākumiem, ko reglamentē Civilprocesa kodekss.

Krimināllietas

Kriminālprocesa kodekss – izmaksas un atalgojumi

187. pants: Tiesāšanās izmaksu segšana

Tiesāšanās izmaksas par kriminālprocesu jāsedz no **summām, kas noteiktas attiecīgās iestādes budžetā**, izņemot likumā noteiktos gadījumos.

Krimināllietās, kas ierosinātas pēc cietušā sūdzības un nodotas izskatīšanai tiesā, **sūdzību iesniegušajai privātpersonai tiesāšanās izmaksu summa jāiemaksā uz priekšu. Ja tā netiek iemaksāta**, tad sūdzību iesniegušajai privātpersonai jānodod **septiņas dienas**, kuru laikā tās iemaksāt.

Lietās, kas ierosinātas pēc cietušā sūdzības un nodotas izskatīšanai tiesā, izmaksas par apsūdzētā izvirzītajiem iebildumiem saistībā ar pierādījumiem jāsedz no **tiesas budžeta**.

188. pants: Izmaksu noteikšana

Izmaksu summa jānosaka tiesai vai struktūrai, kas nodarbojas ar pirmstiesas procedūrām.

Atalgojums lieciniekiem – darba ņēmējiem vai darbiniekiem – jānosaka tiesai.

189. pants: Lēmums par tiesāšanās izmaksām

Pasludinot spriedumu vai nolēmumu, tiesai jāpieņem lēmums par izmaksām, kas radušās saistībā ar tiesvedību.

Izmaksas par tulkošanu pirmstiesas procedūru laikā jāsedz attiecīgajai struktūrai; tādas pašas izmaksas, kas rodas tiesas procedūru laikā, sedz tiesa.

Ja **apsūdzēto atzīst par vainīgu**, tiesa šai personai piespiež **samaksāt tiesas procesa izmaksas, tostarp advokātu honorārus un citus izdevumus par aizstāvi, kas iecelts ex officio**. Tās ietver arī izdevumus, kas radušies **privāttiesiskam apsūdzētajam un civiltiesiskam prasītājam**, ja tie izdarījuši attiecīgu lūgumu. Ja ir vairākas notesātās personas, tad tiesa **nosaka izmaksu daļu**, kas jāmaksā katrai no šīm personām.

Ja attiecībā uz dažiem apsūdzības punktiem **apsūdzētais tiek attaisnots**, tad tiesa apsūdzētajam piespiež **samaksāt tikai tās izmaksas, kas radušās saistībā ar tiem apsūdzības punktiem, attiecībā uz kuriem konkrētā persona atzīta par vainīgu**.

190. pants: Izmaksu piespriešana

Gadījumā, ja apsūdzēto **attaisno** vai **kriminālprocesu izbeidz**, visas izmaksas, kas radušās lietās, kuras ierosinātas pēc valsts amatpersonu pieteikuma, paliek **uz valsts rēķina**, bet tad, ja lieta ierosināta pēc cietušā sūdzības, tās ir **uz sūdzību iesniegušās privātpersonas rēķina**.

Pirmās instances tiesai ir jāizdod **izpildraksts** par piespriestajām tiesāšanās izmaksām.

Ekspertu honorāri

Civilprocesa kodeksā ir iekļauts vispārējs noteikums par ekspertu honorāriem civillietās:

75. pants: Izdevumu noteikšana

"... atalgojumu ekspertiem nosaka tiesa, ņemot vērā paveikto darbu un radušos izdevumus."

2008. gada Lēmumu Nr. 1 par ekspertu reģistrāciju, kvalifikāciju un atalgojumu izdeva Augstākā tiesnešu padome, un tas attiecas uz civillietām, krimināllietām un administratīvām lietām. Tā 29. pantā ir paredzēts, ka iestādēm, kas uzdod sagatavot eksperta atzinumu, ekspertu honorāri jānosaka atbilstoši:

uzdevuma sarežģītībai;

eksperta kompetencei un kvalifikācijai;

uzdevuma izpildes ilgumam;

paveiktā darba daudzumam;

nepieciešamajiem izdevumiem, piemēram, izmantotie un patērētie materiāli, rīki, aprīkojums u. c.;

citiem apstākļiem, kas ietekmē veikto darbu, – piemēram, termiņu ievērošana, papildu darbs ārpus darbalaika un svētku dienās u. c.

Tulkotāju un tulku honorāri

Civillietas

Noteikumi, kas attiecas uz ekspertiem, ir piemērojami arī tulkotājiem – skat. iepriekš.

Krimināllietas

Kriminālprocesa kodekss: 189. panta 2. punkts

Izmaksas par tulkošanu pirmstiesas procedūru laikā jāsedz attiecīgajai struktūrai, bet tiesas procedūru laikā – tiesai.

Saistītie materiāli

[Bulgārijas ziņojums par izmaksu pārredzamības pētījumu](#) (566 Kb)

Lapa atjaunināta: 09/03/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.